

NOVICE

OBČINE SV. ANDRAŽ V SLOVENSKIH GORICAH

Vitomarci, december 2012

št. 42

Obstaja čudovit, skrivnosten zakon narave, da tri reči, po katerih človek najbolj hrepeni – srečo, svobodo in duševni mir vedno pridobimo tako, da jih podarimo nekemu, ki ga imamo po srcu radi.

VESEL BOŽIČ IN USPEŠNO NOVO LETO 2013

Vam vsem želijo župan Franci Krepša, Občinska uprava, nadzorni odbor in občinski svet občine Sv. Andraž v Slov. goricah.

Ob slovesu leta

»Kam le čas beži, le kam se mu mudi, leto za letom gre, hitro pač mine vse ...«

Tako se začne nekdanj in še danes priljubljena pesem. Vsi jo znamo zapeti, le redko kdo pa se poglobi v pomen teh besed. Toda tako pač je. Čas hitro beži, svet se spreminja in to hitreje, kot smo včasih zmožni priznati in tudi dojeti, da ni več tako, kot je bilo včeraj, hkrati pa narediti nov korak, spremembo v jutri.

Čas nas sili v to, da se moramo tudi mi kot osebnost spreminjati, delati in misliti drugače, pri tem pa ves čas ohraniti pozitiven pogled na življenje in na vse, kar se dogaja okoli nas. To

je včasih težko. Nikoli pa ne smemo pozabiti, da je naše življenje odvisno od nas samih in tudi od tega, kako znamo prisluhniti težavam drugih in jim tako ali drugače pomagati.

Ob koncu leta, ob lepotah prihajajočih božičnih in novoletnih praznikov, pozabimo na vsakdanje težave in si v srcu in duši najdemo spokoj, kajti na svetu je mnogo ljudi, ki nimajo ničesar.

Prijetne božične in novoletne praznike želim vsem našim dragim občanom in občanom v imenu uredniškega odbora Novic.

Ema Ilešič

NOVICE št. 43 bodo izšle predvidoma 29. marca 2013. Rok za oddajo vaših prispevkov je najkasneje do **petka, 1. marca 2013.**

Predstavniki društev pripišite napovednik dogodkov do vključno julija 2013.

Svoje prispevke lahko posredujete v digitalni obliki na prenosljivem mediju (CD, USB ključ) ali na elektronski naslov: info@sv-andraz.si najkasneje do 1. 3. 2013.

Prosim, da upoštevate navodila za predajo prispevkov:

- določite KRATEK NASLOV PRISPEVKA, prispevki naj bodo kratki, jedrnat, navedite avtorja prispevka; v tekstu obvezno označite, kje pride katera fotografija (npr.: Foto: Ime priimek avtorja fotografije: Tekmovanje.jpg);
- fotografije pripnite posebej in jih NE lepite v wordov dokument, fotografije naj bodo kvalitetne, dovolj osvetljene in ostre,
- fotografije opremite s podatki: fotografijo poimenujte (npr. Tekmovanje.jpg), pod fotografijo pripišite: ime in priimek avtorja fotografije, datum dogodka, osebe na fotografiji. Digitalne fotografije poimenujte (ko jo prenesete s fotoaparata ima fotografija običajno neko številko.jpg, preimenujte jo v npr. Tekmovanje.jpg).

Nekvalitetnih in neoznačenih fotografij žal ne bomo mogli objaviti. Prepozno poslanih prispevkov ne bomo mogli uvrstiti v to številko.

Uredništvo si pridržuje pravico, da prispevke po potrebi krajša, jih razporeja v rubrike ali zaradi neprimerne vsebine prispevka ne objavi.

Uredniški odbor

Napovednik dogodkov

Januar 2013

- 25. 1. Društvo gospodinj Vitomarci - občni zbor (januar, februar, marec – vsak torek tečaj vedenja)

Februar 2013

- 7. 2. slovenski kulturni praznik
- 9. 2. Fašenk poroka
- Društvo gospodinj Vitomarci - tečaj kuhanja, ročnodelske delavnice – izdelava rož iz krep papirja in nogavic

Marec 2013

- 21. 3. materinski dan
- 23. 3. izlet v Planico
- Društvo gospodinj Vitomarci - strokovna ekskurzija, predavanje o zdravlju in velikonočna razstava

Iz vsebine

Uredništvo	3
Župan	4
Občinska uprava	4
Društva	6
Šola in vrtec	18
Župnija	21
Ostali prispevki	23
Kronika kraja	28
Nagradna križanka	30

Kolofon

Uredništvo si pridržuje pravico do spremembe naslovov in krajšanja člankov. Za morebitne napake se opravičujemo.

Izdajatelj: Občina Sv. Andraž v Slov. goricah; **Lektoriranje:** Alenka Omulec; **Za izdajo odgovoren:** Franci Krepša; **Odgovorni urednik:** Bernarda Ban; **Uredniški odbor:** Vanja Gaber Krepša, Ema Ilešič, Kristijan Majer, Alenka Omulec in Bernarda Ban; **Naklada:** 430 izvodov; **Tisk:** Tiskarna Saje d.o.o.; Glasilo Novice občine Sv. Andraž v Slov. goricah je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport RS, pod zaporedno št. 376.

Božič in novo leto nam trkata na vrata

Praznični in veseli december se je prevesil v zadnjo četrtno. Morda bo kdo izmed vas delil z mano občutek, da je tudi to leto minilo neverjetno hitro. Velikokrat za to prehitro minevanje dni, mesecev in let krivimo sistem, ki nas prisiljuje v ta prehiter tempo življenja. Po mojem prepričanju je za ta prehiter tempo, poleg tega »sistema«, mogoče kriva tudi prevelika količina dela, ki si ga nalagamo. Kakorkoli že, od prejšnje številke našega lokalnega časopisa Novice občine Sv. Andraž, ni minilo veliko časa. V prejšnjo številko smo kot glavni dogodek letošnjega leta zajeli otvoritev naše Večnamenske dvorane Vitomarci. Za to dvorano, ki bo na razpolago praktično vsem nam in tudi gostujočim skupinam, smo

morali odšteti okrog 800 tisoč evrov. Polovico tega zneska, kar se mi zdi kot poseben uspeh tega mandata in vodstva, kateremu ste pred dvema letoma zaupali na volitvah, smo uspeli pridobiti na razpisu kot nepovratni del.

V tej številki pa so prevladujoči decembrski dogodki, med katerimi je vsekakor 14. občinski praznik, ki smo ga obeležili 1. in 2. decembra. Andraševsko žegnanje je s svojo prisotnostjo počastil nadškof ordinarij Marjan Turnšek, ki si je med drugim ogledal razstavo Nabožnih podob v veroučni učilnici. V okviru občinskega praznika, smo uradno svojemu namenu predali modernizirano cesto v Novincih. S tem smo vaščane Novinc ali »Veselega griča«, kot po domače rečemo temu delu zaselka, rešili makadama. Strošek te 540 metrov dolge ceste je bil 55 tisoč evrov.

V Vitomarcih smo zgradili del kanalizacijskega omrežja s prečrpališčem, na katerega smo vezali našo Večnamensko dvorano Vitomarci. Če nekako strnem oceno letošnjega leta, lahko brez kančka slabe vesti zatrdim, da je bilo letošnje leto, leto velikih uspehov in velikih investicijskih pridobitev. Vsekakor se moram na tem mestu zahvaliti veliki večini občinskega sveta in občinski upravi, saj smo tako rekoč brezhibno izpeljali veliko pomembnih pridobitev za vse nas.

Nekaj boste lahko prebrali tudi o

županovem sprejemu starejših občanov.

S tem se župan v imenu vseh mlajših občanov vsako leto simbolično zahvali za njihovo življenjsko delo v naši občini.

Kot ste verjetno videli ali slišali, so se tudi v naši občini pojavili plakati z mojo sliko in neizvirnim besedilom »gotof je«. Najprej se vam vsem, ki ste zelo zaposleni s tem prostovoljnim in (upam da) brezplačnim plakatiranjem, prav prijazno in prisrčno zahvaljujem. Moje sporočilo vsem vam spoštovani zamaskirani nočni obešalci plakatov pa je: »zdaleč ne!!!«. »Gotof« bom, recimo po petem ali pa po šestem mandatu. Upam, da boste to prenesli in da lahko računam na vašo nesebično pomoč pri obešanju plakatov z mojo sliko tudi pri naslednjih volitvah.

V nadaljevanju branja posameznih člankov našega občinskega časopisa boste lahko prebrali veliko zanimivega.

Znašli smo se na pragu leta gospodovega 2013. Vsem vam želim, da vam ta božični čas prinese mir, veselje in radost. Novo leto pa predvsem zdravja in zadovoljstva, ne glede na težke čase, ki še po mojem prepričanju niso mimo.

Prijetno branje vam želim.

Franci Krepša, župan

občinska uprava

Izgradnja dela kanalizacije od jaška J 17 do vključno črpališča Vitomarci

V letošnjem letu smo nadaljevali z izgradnjo kanalizacijskega omrežja od jaška J 17 do vključno črpališča in linijo do Večnamenske dvorane Vitomarci v skupni dolžini 150 m. Prvo črpališče se nahaja pri Černelovi ka-

pelici, na celotni trasi kanalizacijskega omrežja pa bosta še dve črpališči. Z letošnjim letom smo na kanalizacijo priključili Večnamensko dvorano Vitomarci, Gasilski dom Vitomarci in eno gospodinjstvo, skupaj je do

dan 9 priključkov (POŠ Vitomarci, stanovanjski blok, Večnamenska dvorana Vitomarci, Gasilski dom Vitomarci in 5 individualnih hiš).

Kanalizacijsko omrežje je do sedaj narejeno od čistilne naprave pa vse

do vključno Večnamenske dvorane Vitomarci v skupni dolžini 500 m. Postopek zbiranja ponudb za izgradnjo odseka kanalizacije smo pričeli v juniju letos. Izbran je bil najugodnejši ponudnik – Komunalno podjetje Ptuj, d.d., s katerim smo v začetku julija podpisali pogodbo. V okviru del so bili narejeni izkopi za položitev kanalov, jaškov, črpališča in postavljeno je bilo novo merilno mesto (električna omarica) za električno napajanje črpališča. Dela so bila dokončana konec septembra, vrednost izvršenih del pa znaša 34.356 €. Za izgradnjo smo porabili namenska sredstva, ki se zbirajo iz sredstev okoljskih dajatev za odpadne vode.

Izgradnja črpališča Vitomarci pri Černelovi kapelici

Bernarda Ban

Otvoritev Večnamenske dvorane Vitomarci

Večnamenska dvorana Vitomarci je svoja vrata odprla 18. novembra 2012. Za občino Sv. Andraž v Slov. goricah je to velika investicija, hkrati pa tudi izjemno pomembna pridobitev. Pomembna je še posebej za domače Kulturno umetniško društvo Vitomarci, ki se na odru uspešno predstavlja že več kot 110 let. Leti bodo lahko ob novi modernejši scenski in tonski tehniki delovali še uspešneje.

V stavbi dvorane so na voljo tudi drugi prostori. En prostor je občina zagotovila domačim društvom, ki še nimajo svojih prostorov, v stavbi sta tudi kuhinja in knjižnica. Sama dvorana je v celoti obnovljena, obnovljeni so tudi prostori Kulturno umetniškega društva in delno prostori PGD. Slednji so z obnovo dvorane pridobili še dodaten prostor za svoje društvo. V mansardi stavbe sta še dve stanovanji, ki sta trenutno v tretji gradbeni fazi in bosta naprodaj.

V sklopu zunanje ureditve je bila obnovljena fasada na Gasilskem domu, ki se drži dvorane. Urejena so tudi nova parkirna mesta za približno 20 vozil. V prihodnjem letu bo občina od župnije Sv. Andraž odkupila ze-

mljišče ob novem parkirišču, kjer bo zagotovila še dodatna parkirna mesta. Investicijo je v znesku 356.018 evrov financirala Evropska unija, 84.239

Valerija Ilešič Toš in župan Franci Krepša

evrov je financirala država, delež v višini 365.170 evrov pa je občina zagotovila iz občinskega proračuna.

Ob svečanem odprtju sta otvoritveni trak prerezala župan Franci Krepša in predsednica KUD-a Valerija Ilešič Toš. Blagoslov je opravil župnik Janko Babič. Sledil je obširni kulturni program, ki pa je zaradi svoje pestrosti in raznolikosti, kar hitro minil. Vsi prisotni so po kulturnem programu bili pogoščeni z okusno malico in dobro domačo kapljico, ob tem pa jih je zabaval domači ansambel Trubadurji.

Alenka Vršič

Večnamenska dvorana in Gasilski dom

Plakete

Občinsko priznanje, Plaketo, so prejeli: **Ivan Vršič** za dolgoletno in požrtvovalno delo v večih društvih. Ivan Vršič je aktiven v komisiji za kulturo, šport, zgodovino in kot prostovoljec v projektu Starejši za starejše. Je član v večih društvih v občini in ima več društvenih priznanj, priznanje Zveze kulturnih organizacij občine Ptuj ter Galusovo značko, oboje za delo v kulturi.

Društvo gospodinj Vitomarci za večletno uspešno delovanje društva na različnih področjih in za stalno pripravljenost na sodelovanje in pomoč drugim društvom in občini. Že več let zapored pripravljajo razstavo svojih izdelkov ob veliki noči in v času praznovanja občinskega praznika. Društvo bogati tudi sekcija Ljudskih pevk, ki se ljubiteljsko ukvarja s petjem ljudskih pesmi. Posnele so

Prejemnika občinskih priznanj

zgoščenko petnajstih pesmi, trenutno pa je v pripravi nova zgoščenka. Že tretje leto zapored v okviru občinskega praznika organizirajo

koncert ljudskih pevcev in godcev. Plaketo je prevzela predsednica društva Ljudmila Kocuvan.

Bernarda Ban

društva

Zbiranje sredstev pomoči potrebnim družinam in posameznikom po poplavah

Poplave v mesecu novembru so vzele ljudem še tisto, kar jim v tej splošni krizi komaj ostane. Zato je vsaka pomoč tem ljudem še kako dobrodošla. Mladi v Vitomarcih smo še enkrat dokazali, da nam ni vseeno za tiste, ki so utrpeli veliko škodo zaradi naravnih nesreč v naši državi. Organizirali smo akcijo, h kateri smo povabili vse občane in ostale dobre ljudi, ki hočejo pomagati osebam in družinam v stiski.

Zbrani tekstil

Odziv je bil velik. V telovadnici Podružnične osnovne šole Vitomarci se je nabralo ogromno oblačil, odev, obutve in drugega tekstila, ozimnice, konzerv, mleka, moke, riža, testenin in vsega ostalega, ki bo vsem tistim, ki so izgubili večino svojega premoženja v tej naravni nesreči, prišlo še kako prav. Zbralo se je kar nekaj denarja, s katerim smo priskrbeli še več hrane in tako vse skupaj odpeljali v občino Gorišnica, kjer prizadeti v poplavah prevzemajo stvari, ki jih darujejo ljudje. Nekako se je dobro odzvati na to akcijo in pomagati ljudem v stiski, saj nikoli ne moremo predvideti, kdaj bomo mi tisti, ki bomo prav tako potrebovali tako vrsto pomoči. Slovenci smo v tem času še enkrat dokazali, da le nismo razdeljeni, tako kot drugi govorijo. Pravijo, da smo zaradi politike in drugih podobnih stvari vsak na svo-

jem bregu. Bodimo pa ponosni na to, da zmeraj v takih stiskah, kot so naravne nesreče, znamo stopiti skupaj in zbrati stvari, ki pridejo prizadetim najbolj v poštev. Zato se takih akcij še naprej pridno udeležujte in pomagajte ter dokažite, da vam ni vseeno za sodržavljane oziroma soljudi, ki so v hudih stiskah. Prav nikoli ne vemo, kdaj se bomo iz oči v oči morali z njo soočati tudi mi.

Kristijan Majer

Kombi z živili

Razstava sladkih in drugih kulinarčnih dobrot

*Spet je zima, spet je mraz,
spet je tu božični čas,
naj odnese vam skrbi,
v novem letu pa vsem zdravja in
sreče podari.*

V soboto zjutraj, 18. novembra 2012, smo v kuhinji nove Večnamenske dvorane Vitomarci gospodinje pripravile razstavo. Na njej smo razstavile peko peciva in druge kulinarčne dobrote, prinesle smo tudi vezenine, kvačkanje in gobeline, ki jih pridno ustvarjamo v zimskih mesecih. Po zaključku kulturne prireditvesmo

pecivo razdelile v pokušino. Zahvaljujem se vsem članicam Društva gospodinj Vitomarci, ki vedno priskočite na pomoč in pomagata na vseh občinskih in drugih prireditvah s peko kruha, sladkih in drugih kulinarčnih dobrot. Istočasno se zahvaljujem našim Ljudskim pevkam Društva gospodinj Vitomarci, ki so 30. novembra 2012 uspešno izpeljale že tretjo Srečanje ljudskih pevcev in godcev, imenovano Pesem na vasi. Naše ljudske pevke vsepovsodnavdušujejo s svojimi nastopi.

Napovednik dogodkov Društva gospodinj Vitomarci za leto 2013:

- 25. januar – občni zbor,
- januar, februar, marec – vsak torek tečaj vezenja,
- februar – tečaj kuhanja,
- februar – ročnodelske delavnice – izdelava rož iz krep papirja in nogavic,
- marec – strokovna ekskurzija,
- marec – predavanje o zdravju in velikonočna razstava.

Razstava dobrot

Ustvarjalnost naših gospodinj

Ob tej priložnosti bi zaželela vsem gospodinjam, bralkam in bralcem Novic, srečen božič in srečno, zdravo ter uspeha polno novo leto 2013.

Elizabeta Kosec

Knjižnica KUD Vitomarci

»Knjige naj izpolnjujejo modrost, sočutje, radost ali korist.«

V Vitomarcih je v okviru Kulturno umetniškega društva Vitomarci delovala tudi knjižnica. V zadnjih letih kletni prostori pod gledališkim odrom niso bili več primerni za hrambo knjig, zato smo knjige nekateri člani društva hranili doma, knjižnica kot taka pa ni delovala oziroma knjig bralcem nismo izposojali. Z otvoritvijo Večnamenske dvorane Vitomarci v letošnjem novembru smo v društvu

dobili nov, lep prostor za naše knjige – to je Knjižnica KUD Vitomarci v prvem nadstropju zgradbe. Te velike pridobitve smo zelo veseli in smo županu Franciju Krepšu oziroma vodstvu občine hvaležni za njihov trud v tej smeri.

Sicer pa je delovanje našega društva, ki se ponaša s skoraj 120-letno tradicijo, povezano ravno z ustanovitvijo Bralnega društva s koncem 19. stole-

tja, tj. v letu 1891. V društvu so marljivo zbirali knjige in v začetku 20. stoletja postali najboljše bralno društvo v Slovenskih goricah, ki je imelo veliko knjig, časopisov in zvestih bralcev. Bralno društvo je prirejalo tudi veselice, na katerih so uprizarjali igre, kmalu pa je društvo dobilo večje razsežnosti, saj so se v našem kraju začele ustanavljati in razvijati še druge ljubiteljske aktivnosti, npr. zboro-

vsako petje, tamburaški orkester itd.. Sedaj v naši knjižnici razpolagamo z nekaj več kot tisoč knjigami, in sicer lahko na novih knjižnih policah izbirate med romani glede na snov (ljubezenski, detektivski, kriminalni, vojni, pustolovski, zgodovinski ...), ostalim leposlovjem, pesniškimi zbirkami, knjigami za otroke, raznimi priročniki in tudi strokovno literaturo.

John Ruskin je zapisal, da knjige lahko razdelimo na dve vrsti: tiste za eno uro in tiste za vse čase.

Knjižnica

Na vas, spoštovani bralci pa je, da izberete po svoji želji in potrebah.

Letos julija nam je knjižnica Ivana Potrča Ptuj podarila 240 knjig, predvsem dobro branih romanov znanih pisateljev, pa tudi nekaj strokovnih in otroških knjig. To je za našo knjižnico velika pridobitev, saj gre za novejšo aktualno literaturo. Nekaj knjig smo prejeli od naših občanov v trajno last oziroma namenjeno izposoji bralcem. Člani društva se bomo v nadaljevanju trudili k branju pritegniti tudi mlade ljudi in naše najmlajše, zato bomo v naslednjem letu začeli izvajati pravljčne urice, ki se bodo odvijale v prostorih knjižnice, saj bodo tako naši najmlajši med knjigami doživljali čar pravljčnega sveta. Naša knjižnica bo za bralce svoja vrata odprla takoj po novem letu. Odprta bo enkrat tedensko v popoldanskem oziroma večernem času. Možnost dogovora o izposoji knjig bo tudi po telefonu (031/596-487). Vsi, ki vas zanima čar branja, ste dobrodošli v naši knjižnici.

Polne knjižne police

*Ema Ilešič,
društvena knjižničarka*

Knjige so najbolj tihe
in trajne prijateljice,
najlažje dosegljive
in najbolj modre svetovalke
ter najbolj potrpežljive učiteljice.

Charles W. Ghot

Naši častni člani

V začetku tega leta smo v članku zapisali, da smo ob dnevu kulture šestim članom podelili naziv Častni član oz. članica Kulturno umetniškega društva Vitomarci, vsem za dolgoletno aktivno in kakovostno delo v društvu na področju ljubiteljske kulture v domači občini. Obrazložitve za tri častne člane, Borisa Toša, Anico Kostanjevec in Anico Vršič, smo objavili v prejšnji številki. Tokrat predstavljamo ljubiteljsko delo Leopoldine Firbas ter Vide in Franca Toša.

Pred več kot petdesetimi leti se je kot mlada igralka v društvo vključila gospa **Leopoldina Firbas**, roj. Vršič, ki jo kličemo Polda. Prva predstava, v kateri je nastopila, je bila igra Revček Andrejček. Nastopila je v Miklovi Zali, v igrah Divji lovec, Zadrega nad zadrejo, Deseti brat in nazadnje še Ljubezen v kleti. Sodelovala je v raz-

ličnih skečih, ki so jih včasih igrali ob novem letu. Eno leto je bila v društvu blagajničarka, preizkusila pa se je

tudi kot šepetalka. S svojim gledališkim ustvarjanjem je zaključila hitro po poroki. Potem je sledilo obdobje,

Častni člani

Leopoldina Firbas

ko se je posvetila domu in družini, ves čas pa je spremljala kulturno dogajanje v kraju.

Gospa Polda je vedno rada prepevala in na tem področju je aktivna še danes. Vključila se je v Mešani pevski zbor leta 1977 in v njem s svojim glasom bogatila zborovsko petje kar 10 let, zatem je vrsto let prepevala v Ženskem pevskem zboru. Poleg zborovskega petja obožuje ljudsko petje, zato je prepevala tudi pri ljudskih pevcih Turističnega društva Vitomarci. Še vedno je aktivna pevka v skupini Ljudskih pevk v Društvu gospodinj Vitomarci, s svojim nizkim žametnim glasom je prepoznavna in kot taka nepogrešljiva.

V kulturno-prosvetnem duhu je vzgojila svoji dve hčerki, Vilmo in Danico, obe sta članici našega društva, kakor tudi oba njena vnuka.

Ljubiteljski igralec in režiser **Franc Toš** je že kot otrok rad zahajal na igre. Kakor je sam povedal, bil je željan in radoveden vsega, kar se je dogajalo na odru. Prva igra, v kateri je sodeloval, je bila Kovarstvo in ljubezen, največji projekt pa Miklova Zala v režiji Mir-

ka Toša. Mlajše generacije se ga spominjamo predvsem kot režiserja. Bil je naš vzornik v najboljšem pomenu besede. Zavedal se je pomena in realnosti svojega ljubiteljskega poslanstva in le-to opravljal z veliko mero odgovornosti, ki jo je na prav poseben način privzgal vsem, ki smo se mu pridružili. Gospod Franček je v Vitomarcih dal svoj pečat ljubiteljskemu igranju, saj je bil kot režiser edinstven: bil je dosleden, natančen in do igralcev zahteven, zato so igre pod njegovo režisersko taktirko dobile prav poseben pomen in tudi dosegale visoko raven ljubiteljskega igranja. Kakor je v razgovoru enkrat sam povedal, »vedno je hotel po svoje«, zato je scenarije pogosto priredil. Nam, ki smo imeli čast z njim delati in se od njega učiti, je v spominu ostal kot redoljuben in strog režiser, ki je užival velik ugled in spoštovanje med igralci. Vedeli smo namreč, da se za njegovo »strogostjo« skriva naklo-

Franc Toš

njenost do igralcev in poseben čut za doslednost pri izgovorjavi samega teksta. Imel je poseben smisel za vodenje in povezovanje igralcev na odru. Od njega smo se naučili, kaj pomeni mimika obraza, kako uporabiti ves odrski prostor in ga zapolniti, da je igra dinamična in ljudem zanimiva. Ime naše takratne dramske skupine je ponesel na sosednje odre in v druge kraje. Večkrat smo se pod njegovo režijo uvrstili na medobčinska srečanja gledaliških skupin. Igre, ki se jih v režiji Franca Toša Vitomarčani radi spominjamo, so npr.: Moj ata, socialistični kulak, Poročil se bom s svojo ženo, Zbeži od žene, Županova Mica, Štajerc v Ljubljani in zadnja Politika, bolezen moja iz leta 1999.

Gospa **Vida Toš**, rojena Klejnošek, je v Vitomarce prišla kot mlada učiteljica in si tukaj ustvarila družino. Mnogim se je zapisala v spomin kot učiteljica tudi v »kulturno-prosvetnih vodah«, katerim smo se mnogi priključili ravno na njeno vzpodbudo že v osnovnošolskih klopeh. Če rečemo, da je bila Vida Toš dvajset let predsednica našega društva, da je bila pobudnica ustanovitve in dolgoletna zborovodkinja najprej mešnega, zatem dekliškega in ženskega pevskega zbora, dirigentka Tamburaškega orkestra, tudi otroškega in mladinskega, knjižničarka, režiserka in igralka, vodja Recitatorske sekcije, organizatorica mnogih proslav in kulturnih prireditev v kraju ipd., je vsekakor premalo in preskopo. Njen ustvarjalni opus na področju ljubiteljske kulture je namreč neizmeren in neprecenljive vrednosti. Ne le zaradi strokovnega znanja za razna področja ljubiteljske kulture, temveč tudi zaradi obsega dela ter kvalitete, ki jo je vsemu dajala in dodajala. Predvsem pa je verjetno najvrednejše to, da je v svoje ljubiteljsko delo dajala svojo dušo in srce, kar še posebej zaznamuje in daje vrednost njeni kulturno-prosvetni dediščini v našem kraju in tudi širše.

Gospa Vida je bila urednica glasi-

Vida Toš

la Kulturni utrip v Vitomarcih leta 1995, za katerega je sama zbirala sredstva. Organizirala je zbiranje denarja za nakup novih tamburic. Preizkusila se je kot dramska igralka, nazadnje je zaigrala v Partljičevi komediji Politika, bolezen moja, pod režisersko taktirko svojega moža leta 1999. Lotila se je še lutkarstva, vo-

dila je fruličarski krožek, skupaj z Anico Vršič je uredila kroniko društva ... Nazadnje je bila gospa Vida zborovodkinja Ženskemu pevskemu zboru. Z delom v društvu je končala leta 2001. Njen pogled na ljubiteljsko kulturo je ostal do danes nespremenjen: »V ljubiteljski kulturi naj uživa tisti, ki si to želi.« V razgovoru z njo smo izvedeli, da želi samo še nekaj, in sicer da bi v Vitomarcih znova zazvene »njene« tamburice.

Izmed vseh stvari, ki se jim je predajala, je najraje vodila pevski zbor, kakor je sama povedala v razgovoru. Rada je delala s tamburaši, ampak še raje jih je poslušala. Ob vprašanju, kaj je tisto najpomembnejše v njenem ustvarjalnem ljubiteljskem opusu, je takoj povedala, da je to izgradnja prizidka z odrom h gasilski dvorani. Ob tem se je treba ustaviti na financiranju dela v društvu. V njenih časih so prejeli dotacije iz Zveze kulturnih organizacij, ki je za naše področje imela sedež na Ptuj. Višina sredstev je bila odvisna od števila nastopov, zlasti so pri tem šteli nastopi na območnih in medobmočnih revijah oziroma srečanjih. Zato so v društvu varčevali z denarjem, ki naj bi ga za vodenje oziroma svoje mentorsko delo v sekcijah prejela ona in njen mož Franček. Krajevna skupnost je izvedla tudi samoprispe-

vek za gradnjo prizidka. Ni bilo zaman, kar sta ustvarila zakonca Franc in Vida Toš. Bilo je veliko in vsega se ne da zapisati v tem prispevku. Kar je vsekakor škoda. Sicer pa dejanja govorijo sama zase. Njuna »dediščina« je tako prepričljiva, da bo o tem pričala sama zase tudi, ko ne bo več niti vseh nas s svojimi spomini – to je številnih generacij, ki smo se od njiju učili. V samem centru Vitomarcev stoji oder s kletnimi prostori za vaje in priprave na nastope. Včasih je bil to prizidek h gasilski dvorani, sedaj je sestavni del nove Večnamenske dvorane Vitomarci. Oder in pododre, kakor v društvu rečemo, niso le stene. Je prostor, ki živi in diha! Nastal je predvsem po njuni zaslugi in s pomočjo vseh tistih naprednih in aktivnih članov društva, ki so se zavedali pomena ljubiteljskega ustvarjanja ter s svojimi dejanji ter odrekanji tudi kasnejšim generacijam zagotovili prostor za ustvarjanje in ohranjanje kulturne dediščine. Na nas, ki smo sedaj aktivni, pa je skrb, da se (sedaj prenovljeni) prostori vzdržujejo in predvsem, da imajo »srce«. Veliko srce, polno veselja do ljubiteljske kulturne dejavnosti, nas zanesenjakov vseh generacij.

Valerija Ilešič Toš,
predsednica

Adventni čas

Sadjarsko vinogradniško društvo je letos izdelalo lep in velik adventni ve-

Adventni venček

nec ter ga postavilo v našo cerkev Sv. Andaža. Je pravi simbol sadjarstva in vinogradništva, saj je izdelan iz rozg žlahtne vinske trte in okrašen z jabolki, grozdem in seveda s svečami. Adventni čas predstavlja upanje z novim rojstvom za božič, zmago novega leta nad starim letom in vse bliže je nova rast v naravi. V naši občini se je to praznovanje pričelo z občinskim in s farnim žegnanjem, kateremu je še posebno vzdušje dal s svojim maševanjem g. nadškof ordinarij, dr. Marjan Turnšek.

Društvo je za farno žegnanje pripravilo pokušno vin in razstavo jabolk

Jabolčna piramida in potomka Stare trte

na veliki piramidi ob cerkvi. G. nadškof se je po maši sprehodil še po trgu zunaj cerkve, se z mnogimi rokoval, na kratko spregovoril, g. Edi Kupčič in ključarja so se morali potruditi z odgovori na mnoga radovedna vprašanja g. nadškofa. Za zaključek je pristal na skupno fotografiranje pred jabolčno piramido. Zasluge za to ima seveda naš g. župnik Janko Babič, ki je vse to organiziral.

Na pragu božično-novoletnih praznikov Vam Sadjarsko vinogradniško društvo želi vesele in v miru preživete božične praznike ter obilo zdravja, sreče, osebnega zadovoljstva in uspeha pri delu v novem letu 2013.

Ksenija Druzovič

Nadškof Turnšek v družbi predstavnikov društva

Društvo upokojencev tudi jeseni in pozimi ne počiva

Jesen, čas ponudbe narave in nabiranja plodov je mimo. Pričela se je zima, ki je poleg snega in počivanja narave čas letnih obračunov in praznovanj ter prehoda v novo obdobje naslednjega leta. Svetlobe bo vedno več, več pa je tudi pričakanj nove rasti, vzponov, nove sreče in razvoja. Občinska in farna praznovanja so za nami. Za čas novih praznovanj je upravni odbor društva upokojencev pripravil občanom na ogled in kulturni navdih dve razstavi.

Nova je razstava Nabožnih podob, biblijskih dokumentov in dokumentov o nastanku našega kraja ter cerkve. Več o nastajanju cerkve in fare boste izvedeli na poletni razstavi. Razstava je obširna z 42 podobami in

nekaj dokumenti. Razstavlja 14 družin, župnija in upokojensko društvo. Razstava je dokaz, da mnogi ohranjajo ta del kulturne dediščine.

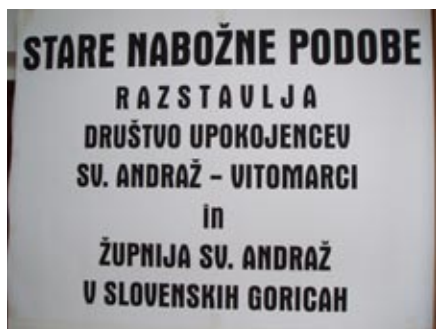
Zahvaljujem se vsem, ki so pomagali razstavo postaviti. Hvala tudi župniku Janku Babiču za prostor in sodelovanje. Razstavo je obiskal nadškof ordinarij g. Marjan Turnšek s spremstvom. Napisal je pohvalno posvetilo v knjigo obiskov. Skupaj z drugimi vtisi ga bomo objavili spomladi. Nekateri pravijo, da je razstava po kulturni plati in tudi drugače neprecenljive vrednosti.

Druga razširjena razstava je v našem društvenem domu. Tu si še vedno lahko ogledate umetniško postavljene fotografije z naslovom Tako smo nekoč živeli. Razstavo je financirala naša občina in Evropska unija. Razstava je enkratna, zanimiva, saj mnogi na novo odkrijejo nevidene fotografije z znanimi ljudmi, Vitomarčane ali celo starejše družinske sorodnike. Na ogled je šest sten časov z veliko zbirko fotografij, kjer so vidne aktivnosti v društvu zadnjih 10 let. Pridite si jih ogledat in obudite spomine. Tudi to razstavo si je ogledal nadškof in po-

hvalil društvo, občino in župnijo, ki skrbi za ohranjanje kulturne dediščine. Razstavi bosta odprti še za božič, Novo leto, Cvetno nedeljo in Veliko noč. V ostalih dnevih vam razstavi lahko pokaže Edi Kupčič. Pokličite ga na 02/757 20 31.

Pred prazniki vas bodo obiskali naši člani upravnega odbora in prostovoljci. Ostarelim bodo popestrili praznike z darilom in skrbne humanitarne pozornosti. Zaželeli vam bodo vesele praznike in veliko zdravja. Vsem starejšim pa še pošiljamo čestitke z lepimi željami.

Člani odbora nismo pozabili na vas, saj smo skupaj z enotnostjo dosegli letošnje uspehe. Hvala za podporo upravnemu odboru in aktivnostim

Naziv razstave Stare nabožne podobe

Razstava Tako smo nekoč živeli

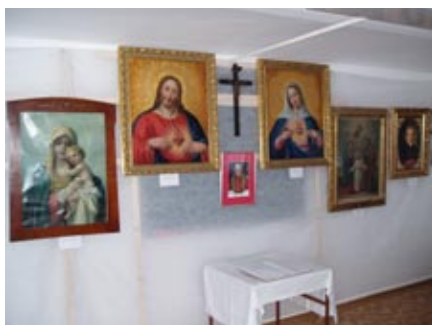

Razstava Tako smo nekoč živeli

med letom.

Naslednje leto bo del programa običajen, pripravljamo pa nekaj novosti (med drugim praznovanje 500-letnice začetka gradnje naše cerkve z razstavo številnih dokumentov o tem zgodovinskem dogodku). Med novosti spada planirana, a še ne čisto potrjena v ZDUS, izvedba državnega prvenstva v pikadu v Müžah. To bo velik dogodek za vse občane, občino in društvo in hkrati dobra promocija. Organizirano bo tudi enotedensko letovanje na morju od 11. do 18. aprila

2013 in še marsikaj drugega. Vse starejše občane vabim k sodelovanju, saj je lepo in koristno biti član našega društva. Če še niste, se nam pridružite. Praznični dnevi so pred nami, naravno je polepšal sneg, marsikje bodo zagorele lučke. V stanovanjih in cerkvi se bodo postavila božična drevesa. Zbirale se bodo družine in prišli bodo obiski. Za nekaj časa bomo pozabili na tegobe časa. Če se nam tegobe ne bodo zdele prehude, da bomo svoje upanje usmerili naprej. Upanje v boljše čase nam dajejo tudi protesti.

Nabožne podobe

Pokali in priznanja

Upravni odbor, prostovoljci društva in jaz osebno Vam želimo lepe praznike in več ali pa veliko zdravja v letu 2013.

Edi Kupčič

Iz knjige vtisov

Razstava nabožnih podob je vsekakor doprinesla svoj del k svečanosti 14. občinskega praznika in farnega žegnjenja. Tudi mlajše generacije imajo z ogledom razstave možnost ujeti utrinek naše kulturne dediščine.

Franci Krepša,
župan

Ljudje težimo vedno k boljšemu, višjemu, vendar nas življenje postavlja tja, kamor sodimo. Zanimiva razstava postavi posameznika v pozicijo razmišljanja. Čestitam!

Marjan Zadravec

Ob praznovanju župnijskega zavetnika sv. Andreja in blagoslovitvi novih prostorov za Župnijsko Karitas sem si z veseljem in zanimanjem ogledal razstavo nabožnih predmetov iz te župnije. Tudi takšna razstava je pomemben doprinos za ohranjanje verske dediščine župnije in kraja, hkrati pa tudi lepa spodbuda, da bi tudi v današnjih domovih verske podobe dobivala pomembno mesto. Njihova prisotnost v domu je namreč vsakodnevna spodbuda za življenje žive vere v naših družinah. Zahvaljujem se ustvarjalcem razstave in vsem, ki so dali nabožne podobe na razpolago.

Marijan Turnšek,
mariborski nadškof

Pretekli spomin za prenovu sedanjosti. Pohvalno.

p. Bernard Goličnik

Lepo, me veseli, da se pri Sv. Andražu še ohranja kulturna dediščina. Hvala vsem, ki so pomagali. Posebna zahvala Ediju Kupčiču, neustrudnemu kulturniku in zbiratelju lepih slik.

Marta Toplak,
nekdanja Andrašovčarka

Božično-novoletni koncert

Mesec december je mesec nešteti prireditve in dogodkov. V Kulturno umetniškem društvu Vitomarci smo že cel mesec dihali v takem vzdušju. Za otroke smo pripravili ustvarjalne delavnice, pravljične urice, s starostniki smo izdelovali voščilnice, ki smo jih podarili Rdečemu križu, s krajšim kulturnim programom smo obiskali nekaj ostarelih in bolnih občanov, z gospodinjami smo pekli praznične dobrote. Vrhunec vseh teh dogodkov pa je bil božično-novoletni koncert, ki je bil tokrat v novi Večnamenski dvorani Vitomarci. Na njem je nastopilo kar osem pevske skupin iz domačih društev, sosednjih občin, v goste pa so tudi prišli kulturniški prijatelji iz oddaljenega Pokleka

nad Blanco. Slišali smo različne vrste glasbe; od enoglasnega otroškega petja, ljudskih viž, moderne vokalno-instrumentalne glasbe do umetniško obarvanih melodij.

Nastopili so:

- solist Jure Klenovšek s spremljavo na klavinovi (Ana Kozinc),
- KD »Pod lipo« Lenart,
- Ljudske pevke Društva gospodinj Vitomarci,
- Cerkevni pevski zbor Sv. Andraža,
- Otroški cerkevni pevski zbor Sv. Andraža,
- Folklorna otroška skupina KUD Vitomarci,
- OVIS – Otroška vokalno-instrumentalna skupina KUD Vitomarci,
- AVIS – Ženska vokalno-instrumen-

talna skupina KUD Vitomarci,
- MPZ – Mešani pevski zbor KUD Vitomarci.

Po umetniškem delu je sledil zabavni del s pogostitvijo vseh nastopajočih. S toplimi napitki in dobrotami iz domače kuhinje pa smo pogostili tudi vse gledalce.

V teh predprazničnih dneh vam želimo čim več melodij miru, zdravja in osebnega zadovoljstva ter da bi s svojo prisotnostjo na prireditvah še naprej podpirali naše prostovoljno delo, mi pa se bomo še naprej trudili, da se boste v naši družbi počutili kar se da prijetno.

Andreja Černel

Pletenje kardebačev za humanitarne namene

V Peščenem Vrhu pri Cerkvjenjaku že veliko let vedo, kaj pomeni solidarnost, humanitarnost in dobrodelnost do soljudi, ki so bili v minulih letih udeleženi v katastrofalnih naravnih nesrečah. V začetku decembra vsako leto organizirajo pletenje kardebačev, ki jih potem na 4. adventno nedeljo izmenjajo za prostovoljne prispevke občanov.

Društvo za mali nogomet in rekreacijo Peščeni Vrh je eno izmed najbolj dejavnih društev v Cerkvjenjaku. V znak svoje solidarnosti so leta 2008 od Prijateljev mladine Slovenije in predsednika republike dr. Danila Türka prejeli priznanje za najprostovoljno društvo v Sloveniji. S svojimi

Najprej malo vaje, potem pa je šlo vsem

kardebači so ustvarili zanimanje po celotni Sloveniji, njihove izdelke celo podarjajo za kakšne pomembne nagrade. Kulturno dediščino in ljudsko izročilo, ki jo to društvo goji, je zato veliko bolj cenjeno.

Družina Kozar je v soboto, 8. decembra 2012, organizirala pletenje kardebačev in k sodelovanju povabila tudi občane iz občine Sv. Andraž ter Društvo mladih Vitomarci. Povabilu smo se takoj odzvali, saj sami radi gojimo dobrodelnost, prostovoljstvo in humanitarnost. Tako smo se člani društva odpravili v garažne prostore omenjene družine, kjer nas je z velikim veseljem sprejel glavni pobudnik tega dogodka Mirko Kozar, ki je predsednik njihovega društva. Najprej smo se spoznali, naučili splesti prve kardebače in nato delo nadaljevali samostojno. Nekaterim od nas so kardebači uspevali boljše kot drugim, a vsem je bil cilj enak: splesti čim več kardebačev, da bo v nedeljo, 23. decembra 2012, pred cerkvijo po maši zbranih čim več sredstev, ki se bodo namenila družini, ki je letos v

poplavi izgubila največ svoje lastnine. O predaji sredstev družini bomo poročali v naslednji številki Novic. Veselimo se že naslednjega pletenja kardebačev naslednje leto. K temu pa bomo v bodoče poskušali privabiti še več društev in posameznikov, saj s tem ne bomo vzgajali le dobrodelnosti, temveč tudi druženje med občani dveh občin.

Društvo mladih Vitomarci vam skupaj z DMNR Peščeni Vrh želi vesel božič, ki ga preživite v družbi svojih najbližjih, v novem letu pa veliko sreče, zdravja, predvsem pa miru in ljubezni.

Kristijan Majer

Pletenje kardebačev z gostiteljem

Srečanje ljudskih pevcev in godcev v Vitomarcih

V petek zvečer, 30. 11. 2012, so Ljudske pevke Društva gospodinj Vitomarci že tretjič zapored gostile pevce in godce ljudskih viž, ki so se udeležili tradicionalne prireditve Pesem na vasi.

Prireditve, ki so jo organizirale v okviru občinskega praznika, je potekala v polni, novi Večnamenski dvorani Vitomarci. Povezovali so jo člani Kulturno umetniškega društva Vitomarci, in sicer Milan Černel, Petra Kocuvan in Kristijan Majer.

Nastopilo je 18 skupin. Najprej so nastopile gostiteljice Ljudske pevke Društva gospodinj Vitomarci, Pevke "Ptujске upokojenke" DPD Svoboda Ptuj, Prijatelji iz treh vasi, Pevke ljudskih pesmi Društva upokojencev Lenart, Dejan in Špela Pučko, Ljudske pevke KUD Maksa Furjana Zavrč, Pevci Društva upokojencev Cerkevnik, Danej Hojnik, Skupina Avis, Ljudski pevci "Pod Lipo" Lenart, Pevke ljudskih pesmi Urbančanke s frajtonarjem, KUD ljudskih pevk Sv. Jurij ob Ščavnici, Ljudske pevke Lükarice, Ljudske pevke DU in KPD Stane Petrovič Hajdina, Vokalni kvintet DU Trnovska vas, Ljudske pevke iz Jablovca in Aleks Zelenik. Vse sodelujoče pevske skupine so prejele pisno zahvalo in aranžma. Ljudske pevke Društva gospodinj

Srečanje ljudskih pevcev in godcev v Vitomarcih

Vitomarci so izdale eno zgoščenko, pripravljajo pa izdajo druge in zelo navdušujejo s svojimi nastopi. Zahvaljujejo se vsem sponzorjem: Občini Sv. Andraž v Slov. goricah, Gostišču pri Antonu v Cerkevniku in vsem ostalim, ki so pomagali izpeljati to prireditev.

Elizabeta Kosec

Obiskovalci prireditve

Kulturno umetniško društvo Vitomarci si je tudi letos med zimskimi prazniki prizadevalo, da bi se različne generacije članov in občanov združile in skupaj ustvarjale za tiste, ki tega ne morejo, so bolni ali se drugače ne morejo ukvarjati z aktivnostmi v naši občini. Med mladostniki smo z vsem tem povezali še pomen družine, umetnost in druženja. Prvi dan delavnic je potekal tako, da

smo se z otroki, ki so se hoteli udeležiti naših delavnic, zbrali kot »družina« in se pogovarjali o velikih družinah v naši preteklosti. Spoznavali smo njihove vrednote in te družine primerjali z današnjimi. Kot »velika družina« smo si postavili svoja »družinska pravila«. Izpostavili smo pravila, s katerimi se spoštujemo, upoštevamo in poslušamo drug drugega ter začutimo besedo prošnje in

zahvale. Praznični dnevi prinašajo svoje skrivnosti, zato smo animatorji svoje »delavničarje« popeljali v skrivnostni svet ustvarjalnosti. Razdelili smo se v dve skupini, kjer so mladi udeleženci doživeli presenečenja. V eni skupini je bilo to presenečenje zgodbic, v drugi skupini pa presenečenje predprazničnega ustvarjanja. Odločili smo se, da bomo tokrat dali poudarek našim domovom, otroškim

Veseli december

sobicam in prostorom, v katerih družina preživi največ časa. Dandanes namreč ni več toliko skupnih in veselih trenutkov in druženj v družini, kot jih je bilo nekoč. Zaradi tega smo se odločili, da bomo izdelovali okraske za omenjene prostore. Kljub otroški in mladostniški razigranosti, smo bili potrpežljivi, drug drugega smo sprejemali, čeprav se je med tem našla kakšna neumnost, ki pa je obvezen del otroškega življenja.

Zbrani v krogu »velike družine«

Drugi dan delavnic smo posvetili medgeneracijskemu ustvarjanju, saj so se našim najmlajšim v občini pridružili še starostniki iz našega kraja. Skupaj smo izdelovali voščilnice, ki smo jih kasneje skupaj z OORK Sv. Andraž podarili starejšim občanom, ki v teh mrzlih in zaledenelih dneh ne morejo priti v našo družbo. V spoštovanje vseh, predvsem tistih, ki so bolni, pa smo v mesecu decembru obiskali nekaj onemoglih starostnikov, katerim smo prebrali in zapeli pesmice, skupaj z njimi pokramljali in tako vsaj za kratek čas prinesli veselje in dobro vzdušje v njihove domove. Tretji dan delavnic so nam pri peki piškotov in pristnega domačega kruha pomagale članice Društva gospodinje Vitomarci. Ta dan smo se malo posladkali, večino dobrot pa pripravili za koncert pevskih zborov, ki bo, 22. decembra 2012, v Večnamenski dvorani Vitomarci.

Udeleženci in animatorji med ustvarjanjem

Zahvaljujemo se naši občini, ki je finančno podprla ta projekt, vsi udeleženci in animatorji pa smo od teh delavnic ponovno odnesli veliko novega znanja, spletli nekaj prijateljskih vezi in nekaterim v teh hladnih dneh podarili nasmešek na obraz.

Kristijan Majer

Potica iz keksovega nadeva

Testo:

1 kg mehke moke
1 kocka kvasa
1 dcl belega olja
sladkor po okusu
ščepljivi soli

Nadev:

8 jajc
1 kg piknik keksov – jih zmeljemo
2 dcl ruma
20 dkg čokolade v prahu
8 vanilijev
2 pecilna
2 margarini (500 g)

Priprava:

Postavimo kvasec iz zdrobljenega kvasa, 1 žlice moke, 1 žličke sladkorja, 4 žlice mleka. V skledo presejemo moko, napravimo v sredi jamico. Prilijemo vzhajen kvas, ga nekoliko pokrijemo z moko in pustimo, da še malo vzhaja. Dodamo sladkor,

ščepljivi soli, prilijemo mlačno mleko in olje ter zamesimo testo. Pokrito denemo vzhajat. Pripravimo si keksov nadev: kekse zmeljemo kot orehe, dodamo čokolado v prahu, vanili sladkor, pecilni prašek, rum, cela jajca. Margarino damo v sredino, jo polijemo z vročim mlekom in vse sestavine zmešamo z roko, da gre vse narazen. Sladkor dodamo po želji, nato dodamo še toliko mleka, da je nadev primeren za mazanje. Vzhajano testo razvaljamo, ga premažemo z nadevom, zvijemo in damo vzhajat. Ko je zadosti vzhajano, ga pečemo prvih deset minut na 200 °C, po 10 minutah zmanjšamo temperaturo na 180 °C in pečemo še 45 minut oziroma prilagajajte se vaši pečici. Dober tek!

Obvestilo za oddajo vlog za znižano plačilo vrtca

Center za socialno delo obvešča vse starše, ki imajo svoje otroke vključene v vrtec in se ta financira iz občinskega proračuna, da vložijo vlogo za znižano plačilo vrtca za leto 2013 (obrazec: Vloga za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev).

Vlogo priporočeno pošljete po pošti na pristojni Center za socialno delo ali jo oddate osebno. Za območje občine Sv. Andraž v Slov. goricah je to Center za socialno delo Ptuj, Trstenjakova ulica 5a, 2250 Ptuj. Vlogo je potrebno oddati od 1. de-

cembra 2012 in najkasneje do 31. decembra 2012.

Vloge lahko kupite v knjigarni, dostopne pa so tudi na spletni strani <http://e-uprava.gov.si/storitve/pridobiVlogo.esju?id=1468>.

Alenka Vršič

Intervju z mojo babico Emo Ilešič

Intervjuвала sem mojo babico, Emo Ilešič. Povprašala sem jo o življenju nekoč, predvsem o šolskih časih.

I. V katerem kraju si obiskovala šolo in kakšni so bili razredi?

Šolo sem obiskovala v Tišini, razredi so bili veliki in svetli. Šolo smo imeli v združenem domu, ker so gradili novo šolo.

II. Koliko vas je bilo v razredu?

V razredu nas je bilo 35 učencev/učenk, zelo veliko nas je sedelo v razredu.

III. Kakšni so bili učitelji, strogi?

Večina učiteljev je bilo strogih, imeli so šibe, ampak z njimi niso pretepali, temveč kazali snov na tabli.

IV. Kakšne interesne dejavnosti ste imeli? Si hodila h kakšni interesni dejavnosti?

Dramski krožek, folklorni krožek, novinarski krožek, pevski zbor, vrtnarstvo, športne aktivnosti, kuharski krožek ... Hodila sem k pevskemu zboru, novinarskem krožku, folklornem krožku, dramskem krožku in odbojki. Tišinska šola in šola v Podčetrtku sta bili prvi šoli po številu interesnih dejavnosti v Podravju.

V. Ali ste malico dobili v šoli ali ste

si jo morali nositi s sabo?

Od začetka smo nosili od doma, kasneje v 6. razredu pa smo malico dobili v šoli, vendar smo jedli v razredih.

VI. Koliko dni v tednu ste imeli pouk?

Šest dni (od ponedeljka do sobote). V nedeljo smo morali obvezno hoditi k maši.

VII. Ste hodili na izlete?

Ja, vozili smo se z vlakom ali avtobusom. Obiskali smo več slovenskih znamenitosti in krajev.

VIII. Kaj si delala po pouku?

Najprej sem imela 4 km poti do doma, približno eno uro hoje. Ko sem prišla domov, sem morala pasti krave ali svinje. Zvečer sem delala nalogo ob slabi petrolejki, potem sem šla spat.

IX. Ste imeli tuji jezik?

Ja, srbohrvaščino in nemščino. Bolj mi je bila vseč nemščina, ampak lažja je bila srbohrvaščina.

X. Kaj ste počeli, ko ste imeli športni dan?

Imeli smo tekmovanja podobno kot danes; tek, metanje krogle, skok v daljino, odbojko, nogomet ...

XI. Kje si si kupovala obleke, ki si jih nosila v šolo?

Nekaj sem dobila od tete iz Ljubljane, nakupovala je v Italiji. Včasih pa smo kupili oblačila v Avstriji na razprodajah.

XII. Kakšna je bila hrana v šoli, kakšna pa doma?

V šoli smo dobivali kruh z namazi in napitke, doma pa sem jedla domačo kmečko hrano, imeli smo veliko kmetijo.

XIII. Kje si se naučila kuhati? Se spomniš hrane, ki si jo skuhala prvič?

Kuhati sem se naučila od babice, bila je kuharica v Avstriji. Moja prva hrana je bila prežganka z jajci, ki se mi je zdela brez okusa, ker sem jo pozabila soliti.

XIV. Ti je bilo tvoje otroško življenje všeč ali bi si ga spremenila, če bi imela možnost?

Ne, vsekakor ne, imela sem lepo otroštvo, ker smo živeli na kmetiji, kjer je bilo veliko živali ter veliko sadja, v bližini pa Mura, kjer smo se kopali.

Takšno je bilo otroško življenje moje babice. Po njenih besedah prijetno, veselo in doživeto.

Nadja Ilešič, 8. b

Intervju z mojo mamo

Moja mama je Elizabeta Kosec. Z njo sem se pogovarjala o njenem otroštvu in mladosti.

1. Kam si hodila v šolo in kakšni so bili razredi?

Hodila sem v šolo v Juršince. Razredi so bili v začetku slabo urejeni, pri starih oknih v razredu je v zimskem času zelo pihalo. Stoli so bili izdelani

iz lesa in so se zelo majali tako kot tudi mize.

2. Kakšni so bili učitelji?

Učitelji so bili zelo strogi. Če smo bili poredni, smo morali prste rok položiti na mizo in učitelj te je udaril po prstih.

3. Kakšno obutev in obleko si nosila ?
Obleko in obutev so nam kupili starši, ne da bi bili prisotni pri nakupu. Ob začetku vstopa v šolo si še nismo mogli kupiti oblačil in obutve, ker ni bilo denarja, ampak smo nosili tista oblačila, ki smo jih dobili v dar.

4. Kako ste se zabavali v prostem času?

V prostem času smo skakali gumnivst, se igrali z žogo. Ko pa ni bilo prostega časa, smo morali doma pasti živino in pospravljati ter opravljati vsa poljska dela, okopavanje, sejanje koruze ...

5. Kakšne predmete ste imeli ?

Predmeti: slovenščina, zgodovina, matematika, spoznavanje družbe, zemljepis, lepomis.

6. Kako ste hodili v šolo?

V šolo smo hodili peš, več kot 4 km. Tudi ko je bilo veliko snega ali ko je padal dež. Če je padal sneg in ga je dosti zapadlo, je babica šla naprej pogledat, če lahko sploh gremo peš po snegu.

7. Kakšno malico ste imeli?

Za malico smo imeli pašteto in čaj, marmelado na kruhu, mlečni zdrob. Malice niso bile tako skromne kot danes in v šoli smo zelo radi jedli.

Maja Čuček, 8. b

Stopimo novemu letu s hvaležnostjo naproti

Ob zaključku koledarskega leta smo za starše in naše občane učenci Podružnične osnovne šole Vitomarci in otroci iz vrtca skupaj z učiteljicami in vzgojiteljicami pripravili prireditev z naslovom »Ujemi trenutek hvaležnosti«.

Že sam naslov napoveduje vsebino letošnje prireditve. V življenju vse preveč živimo eden mimo drugega, vse premalokrat se ustavimo, si pogledamo v oči in si zaželimo kaj lepega, premalokrat izrečemo zahvalo.

Današnji dan ni le dan, ki je sledil prejšnjemu, je dan, ki vam je bil danes podarjen. In edini primeren odziv nanj je hvaležnost. Če se bomo učili sprejemati vsak dan, ki je enkrat in neponovljiv, kot da je prvi v vašem življenju ali pa zadnji, ga bomo doživeli v vsej njegovi polnosti. Začnimo s svojim pogledom, z odpiranjem vek in bodimo navdušeni, da imamo oči, s katerimi vidimo to neverjetno

množico barv, ki se nam ponuja za preprosto uživanje. Pogledajmo v nebo, saj se vsi le redko zazremo tja, vsi tako redko zaznamo spremembe, ki se godijo vsak slednji trenutek z oblaki, ki prihajajo in zopet izginjajo v daljavi. Podobe oblakov ne bodo nikoli več enake kot ta trenutek.

Odprimo oči, pogledajmo okrog sebe, opazujemo obraze ljudi, ki jih srečujemo. Vsak izmed njih čuva neverjetno zgodbo za svojim obrazom. Zgodbo, ki je morda ne bomo nikoli spoznali. Ne le njihovo lastno zgodbo, pač pa tudi zgodbo njihovih prednikov. In ta sedanji trenutek, vsi ljudje, ki jih srečujemo, vse generacije, ki jim sledimo, se zlivajo v eno in se kot življenjska tekočina lahko dotaknejo naših src.

Odprimo srce neverjetnim darovom, ki nam jih podarja civilizacija; lučkam, ki utripajo v teh prazničnih dneh, topli in hladni vodi, pitni vodi

odprimo srce. Verjemite, na svetu je na milijone ljudi, ki ne bodo nikoli doživeli teh izkušenj. To je le delček nešteti darov, katerim lahko odpremo srce in smo zanje hvaležni. To je le nekaj misli, ki smo vam jih v sami prireditvi želeli sporočiti.

In temu primerno sledi tudi letošnje voščilo za leto, ki prihaja.

Želimo vam, da bi lahko odprli srce vsem tem darovom, vsem tem blagoslovom, ki nam jih ponuja človeštvo. In dovolite jim, da stečejo skozi vas in da jih podelite z drugimi, z vsemi, ki jih boste ta dan srečali in bodo ob vas začutili hvaležnost. Vendar to le z vašim pogledom, z vašim nasmehom, dotikom, z vašo prisotnostjo. Dovolite, da hvaležnost prerase v blagoslov. Tedaj bo dan res dober. In v letu, ki prihaja, vam želimo čim več takšnih dni.

Andreja Černel,
vodja POŠ Vitomarci

Utrinki s krompirjevih počitnic

Bil sem na počitnicah pri babici in dedku v Voličini. Z menoj je bil brat Danny. Skupaj smo naredili snežaka. Dedek in babica imata dve mali muc. Veliko sva se igrala z muckom Mačom in mucko Pikico. Mucka imam zelo rad.

Tine Pečar, 2. b

Prejšnji teden smo imeli počitnice. Vsi smo bili doma, zato je bilo super. Delali smo snežaka, se kepali in sankali. Malo sem tudi računala in brala. Z bratcem sem še barvala pobarvanke ter gledala risanke. Počitnice so hitro minile. Veselim se že božičnih počitnic. Upam, da bo tudi takrat sneg.

Vanessa Repič, 2. b

V soboto sem praznovala rojstni dan s prijatelji. Jedli smo torto in se igrali. Bilo je zabavno. V petek smo se šli kopat v Ljubljano v Atlantis. Z menoj so bili ata, mama in bratec Anej. Drugi dan sem šla k dedku in babici. Tam smo se igrali različne igre. Bilo je lepo. Počitnice so hitro minile.

Nika Ilešič, 2. b

Ekobranje za ekoživiljenje

V vrtcu smo se v letošnjem letu ponovno v okviru Ekoprojekta odločili za Ekobralno značko. Dandanes se vse preveč posvečamo raznovrstnim informacijsko-komunikacijskim tehnologijam, zato je ohranjanje odnosa do knjige še posebej pomembno in nujno. Otroci si preko tega projekta s pomočjo ekološke literature razvijajo individualno kreativno mišljenje, se aktivno vključujejo v okolje, svoje znanje lahko medpredmetno povezujejo in izmenjavajo izkušnje, izvajajo aktivnosti z ekološkimi vsebinami in ustvarjajo konkretne izdelke.

Odločila sem se za knjigo Želim si postati božično drevo (Colleen Monroe). Knjigo smo z otroki skupaj prebrali in se ob slikah o njej pogovorili, nato pa so otroci likovno ustvarjali po vsebini zgodbe. Obenem bi vas rada spomnila na zbiralne akcije, ki potekajo v vrtcu, in sicer zbiranje starega papirja, zamaškov, tonerjev in kartuš.

Otroška ustvarjalnost

Mladi ustvarjalci

Otroci so okrasili smrečico

V imenu vrtca Vitomarci želim vsem vesele božične praznike in veliko dobrega v novem letu.

*Janja Danko,
koordinatorica ekovrtca Vitomarci*

Ob branju pravljice

Zlate petice

Za odličen uspeh v vseh letih osnovnošolskega šolanja je župan Franci Krepša čestital Evi Fekonja, Niki Rojko in Urški Rižnar ter podelil Zlato petico. Želimo jim še naprej odličnega šolskega uspeha in veliko lepega v življenju.

Bernarda Ban

Prejemnice zlatih petic

Otrok v družini

Rojstvo otroka je največji izziv v strukturi partnerstva, saj je otrok izrazito čustveno zahteven in odvisen od svojih staršev. Otroka strukturo raznoraznih opravil postavi na glavo, starša sta se prisiljena prilagoditi in se soočiti z otrokovimi potrebami po prisotnosti, varnosti, negi, varstvu ter čustveni razpoložljivosti. Eden izmed večjih izzivov je stik s starimi starši. Lahko so v veliko podporo in korist, lahko pa mlado družino zavračajo in kritizirajo. Tukaj so odnosi med mladimi starši in starimi starši na veliki preizkušnji. Mlada starša bosta ob novorojenčku lahko podoživljala svoje starše, in sicer kakšni so bili oni kot starši. V samem zakonu je za otroka potrebno ustvariti nov čustveni prostor, tukaj sta mišljena zlasti nova ranljivost in iskrenost, ki je prej ni bilo, kar je zelo zahtevna naloga. Najkrhkejša čutenja, ki jih doživljamo, so ob otroku, otroka

moramo začitati, če hočemo pravilno poskrbeti zanj, mati ga čuti od znotraj, oče od zunaj. Starševstvo z majhnim otrokom je fizično najbolj naporno obdobje družine.

V zgodnjem otroštvu se oblikuje osnovna navezanost, ta navezanost se razvija nekje do tretjega leta otrokove starosti. V življenju se navezanost skorajda ne spreminja. Zelo pomembno je, kako se otrok v teh zgodnjih letih razvija. Otroka v teh zgodnjih letih z jokom ne izsiljuje svojih staršev, kot se nam velikokrat zdi, ampak hoče le zadovoljiti svoje potrebe po preživetju. Seveda to ne pomeni, da starša morata biti popolna, pomembno je, da se nanj odzivata oziroma da sta dovolj dobra, da otroka ne pretepata in ga ne dajeta iz sobe, saj to zanj pomeni prekinitev stika oziroma da je tako slab, da ga niti njegova mati noče.

Na podlagi odnosa z materjo se

razvije določena navezanost, kasneje na podlagi le-te se razvijejo vsi ostali odnosi, ki jih bomo imeli v življenju. Pojavijo se različne motnje, ki nas zaznamujejo. Da malo omilim, je teh motenj malo, so pa v velikem porastu, saj si starši za svoje otroke vzamejo premalo časa.

V današnjem času je velika težava odsotnost očeta, to lahko pomeni stisko za mater in posredno tudi to, da mati otroka čustveno naveže nase. Zato se danes v veliki meri dogaja to, da otroci ne morejo od doma, saj v teh družinah čuvajo odnos svojih staršev.

Dete, ki prihaja na svet, prinaša mir z vami, ta mir smo si preko sočutja do soljudi zmožni deliti med sabo, zato se spoštujemo in poslušajmo drug drugega v svojih stiskah.

Andrej Omulec, dipl. teolog in mag. zakonskih in družinskih študij

župnija

Hura, pa smo ga le dobili!

Ja, tudi nas je obiskal ta dobri mož. Z velikim veseljem smo se podali proti cerkvi, kjer smo se zelo trudili pridno in mirno dočakati konec maše. Vede-li smo, da ima lahko sveti Miklavž s sabo tudi parklje in ne samo angelov. Po končani maši so nam večji otroci

odigrali igro, v kateri se pogovarjajo, kakšno pismo so napisali Miklavžu. Ko smo tako čakali na njegov prihod, smo se v mislih spraševali, kaj vse vemo o tem možu.

Sveti Miklavž, tudi sveti Nikolaj, je krščanski svetnik, znan po svoji da-

režljivosti. Nikolaj ga imenujemo zlasti, kadar govorimo o njem kot o zgodovinski osebnosti. Ime Miklavž pa uporabljamo, kadar govorimo o njem kot o dobrem možu, ki otrokom prinaša darila v začetku decembra. Pravijo, da je bil Nikolaj sin premo-

Miklavž

žnih staršev, vendar je vse podedovano bogastvo razdal ubogim, zato se ga od nekdanj držal sloves radodarnega svetnika. V številnih deželah je sveti Miklavž tisti, ki obdaruje (pridne) otroke.

Miklavž je svetnik in je zato v nebesih, torej prihaja k nam iz nebes. Goduje 6. decembra, po ustaljenem običaju otroke obdaruje 6. decembra zjutraj ali že 5. decembra zvečer. Miklavž je bil škof, torej je oblečen v škofovska liturgična oblačila, na glavi ima škofovsko mitro, v roki pa škofovsko palico. Spremljajo ga angeli in parklji. Kako sveti Miklavž prihaja k nam, je ovito v skrivnost, nekateri sicer menijo, da prihaja peš ali tudi na saneh, ki pa jih ne vlečejo severni jeleni, ampak konjska vprega.

Naše misli prekine prihod Miklavža. Takoj opazimo, da ima ob sebi samo angele in ne parkljev. Malo si že oddahnemo in sedaj nas ni več tako strah. Veselo korakamo proti Mi-

V pričakovanju Miklavža

klavžu, ko nas pokliče in si z veliko radovednostjo in zadovoljstvom odnesemo darilo domov. Doma pa pravo veselje. Hura, pa smo ga le dobili!

Vanja Gaber Krepša

Drage župljanke in župljani!

Po štirih mesecih, odkar sem vaš novi župnijski upravitelj, moram priznati, da pri maši najbolj pogrešam mlade (od 15 do 30 let). Zato vsem mladim pošiljam tole pismo.

Dragi/a prijatelj/ica!

»Dežite oblaki pravičnost ... odprti se zemlja in daj Zveličarja!« Naj ti bo to srečanje nebes in zemlje v blagoslov! Božič naj budi čudenje; saj je vdor nečesa nepredvidljivega, nepojmljivega v naš svet; čudenje pa je začetek spoštovanja, ponižne pozornosti in ljubeče prisotnosti. Krščanski dogodek ima obliko srečanja: človeškega

srečanja sredi vsakdanje banalnosti. To je srečanje, v katerem se Jezus Kristus, ta človek rojen v Betlehemu, razodene kot nekaj pomembnega za moje življenje. Poleg Kristusovega obličja ima krščanski dogodek lahko obličje človeka, ki ga morda vsak dan srečuješ ali pa ga srečaš le naključno; tudi tvoje in moje obličje. Ko te življenje utruja in ne moreš ničesar

Maše ob božičnih praznikih:

- **23. december 2012 (nedelja)** – 4. adventna nedelja: maša ob 8.30 uri (skavti prinesejo betlehemiški ogenj);
- **24. december 2012 (ponedeljek)** – Sveti večer: polnočnica ob 22. uri;
- **25. december 2012 (torek)** – božič: maša ob 8.00 in ob 10. uri;
- **26. december 2012 (sreda)** – Sv. Štefan: maša ob 8.30 uri (pri maši blagoslov vode);
- **27. december 2012 (četrtek)** – Sv. Janez: maša ob 8.30 uri (pri maši blagoslov vina);
- **30. december 2012 (nedelja)** – Sv. Družina: maša ob 8.30 uri;
- **31. december 2012 (ponedeljek)** – silvestrovo: maša ob 8.30 uri;
- **1. januar 2013 (torek)** – novo leto: maša ob 8.30 uri.

več, takrat morda sredi množice ujamesh človekov pogled – in je, kakor da si se približal skritemu Bogu. V trenutku postane vse preprosto. Betlehemskega dogodka naj te napolni s čudenjem! Prepoznavaj ta »Dogodek krščanstva« čim pogosteje v dogodkih svojega življenja. Naj, končno, tvoje življenje samo postane »Dogodek krščanstva«. Krščanstvo izginja, kadar zamenjamo čudenje nad božjim prihajanjem med nas s pravili, zapovedmi in zakoni. Božje življenje, ki mi je podarjeno, želim ob prazniku deliti s teboj, tudi če ti ne bom mogel podariti pogleda: z božjo ljubeznijo želim vstopiti v tvoje življenje in tebe povabiti v svoje. Za božič te še najprej povabim v prostor svoje molitve, ko prosim, da bi tvoje življenje bilo "Dogodek krščanstva!"

Ob letošnjem božiču in v prihodnjem letu ti želim čim več takšnih »božičnih srečanj«.

*Janko Babič,
župnijski upravitelj*

Sveta noč, blažena noč,
vse že spi, je polnoč.
Le devica z Jožefom tam
v hlevcu varje detece nam.
Spavaj dete sladkó,
spavaj dete sladkó.

Sveta noč, blažena noč,
prišla je k nam pomoč.
Dete božje v jaslilih leži,
grešni zemlji radost deli.
Rojen je rešenik,
rojen je rešenik.

Sveta noč, blažena noč,
radostno pevajoč
angeli Gospoda slavé,
mir ljudem na zemlji želé.
Človek zdaj si otet,
človek zdaj si otet.

ostali prispevki

Današnji čas in France Prešeren

Narava je legla k svojemu počitku, ljudje imamo nekoliko več časa, da posežemo po kakšni knjigi, preberemo to ali ono vrstico. Priporočam vam kakšno pesem.

Se še spomnite našega največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna? Marsikdo se bo vprašal, zakaj ga omenjam, ampak ta naš rojak je bil rojen prav v mrzlem decembrskem mesecu leta 1800. Časi so takšni, da bi njegovo življenje lahko bolje razumeli kot kdajkoli poprej. Bil je izobražen in kot tak opravljal neplačano delovno mesto pri državnem uradu in to takoj po svoji prvi službi, ki se ji reče pripravništvo, s čimer pa si dandanes nimaš kaj začeti. Njegove prošnje so

naletele na gluha ušesa, kar naprej so jih zavračali, saj je menda bil politično sumljiv. Čeprav jih ni bilo toliko, kot jih je napisal sedaj marsikdo od vas, ampak za tisti čas pa. Pesmi, ki jih je spisal, mu v času njegovega življenja niso kaj prida koristile, kot pesnik ni bil priznan. Vsi dobro vemo, da tudi njegova ljubezen ni bila uslišana, zato ni čudno, da je proti koncu svojega življenja zapadel v malodušje. Sreča pa je, da vemo, kaj je storil za nas in zavedajmo se, da del našega razdajanja enkrat vendarle obrodi sadove, čeprav mogoče le pri enem človeku, obrodi jih. Se spomnite njegovega Soneta o kaši? Že takrat so se spraševali, kako zapisati nekatere stvari. Čr-

karska pravda je bila tista, ki je dvignila mnogo prahu. Močno je tudi njegovo sporočilo: »Le čevlje sodi naj Kopitar!«. V glavnem, vsak naj sodi le svoje strokovno področje, čeprav je ta verz takrat letel na Jerneja Kopitarja, ki je bil zelo strog cenzor. Njegovih pesmi niso hoteli objavljati. Po drugi strani pa ni izkoristil možnosti, ki so se mu ponujale kot odvetniku, čeprav je bil zadolžen. Revne je zastopal celo brezplačno. Vsekakor je bil dober človek, ki je bil kot mlad zatret, čeprav je v sebi nosil veliko ambicij. Ampak njegove ideje so še žive, zato se potrudimo ohranjati jezik na visokem nivoju, kot je to znal pokazati Prešeren s svojimi pesmi-

mi. Pisci prispevkov Novic napišite še kaj v narečju, predvsem starejši se spomnite česa in opišite kakšno kmečko opravilo. Vsi tisti, ki pa želijo izpopolniti svoje pisanje, sem vam pripravila nekaj malenkosti. Čeprav jezik ni matematika in brez izjeme ni pravila, če sem prištejemo še tisto, da kdor dela, greši, potem le vse skupaj ni iz trte izvito.

Ali ste vedeli?

- Po Slovenskem pravopisu (SP) ime zapišemo pred priimkom, sicer ju ločimo z vejico, npr. Janez Novak oziroma Novak, Janez.

- Vajeni smo, da praznike pišemo z veliko začetnico, a po SP je pravilno, da imena praznikov pišemo z malo začetnico, razen tistih, ki so izpelja-

na iz priimkov, lastnih imen (Prešernov dan, Marijino vnebovzetje ipd.):

dr. France Prešeren

novo leto, božič, prvi maj, silvestrovo, jožefovo, velika noč, binkošti ...

- Pri zapisu datuma delamo presledke (npr. 25. 12. 2012 oziroma nepravilno 25.12.2012). Včasih datume okrajšamo (npr. 25. 12.), ampak priporočljivo je letnico izpisati, saj bo mogoče nekomu čez 100 let še kako koristila.

- Napake se pojavljajo tudi pri zapisih učencev, ko zapišejo, da hodijo npr. v 7. b razred. Tudi to ločimo s presledkom.

Želim vam lepe božične praznike, napišite čim več voščilnic in v novem letu veliko uspehov!

Alenka Omulec, prof. slovenščine

Obnovljena Druzovičeva kapela je ponos kraja

V Slovenskih goricah je veliko verskih vaških znamenj, križev in kapel, ki so jih postavili predniki. Ti spomeniki so ponos gospodarjev in vaščanov. V Drbetincih, ki sodijo v občino in župnijo Sv. Andraž v Slovenskih goricah, že stoletja, na posesti družine Druzovič, stoji kapela, ki je posvečena Lurški Materi Božji. Za obnovo kapele sta poskrbeli družini Olge in Janeza Druzoviča ter Zdenke in Branka Šileca. Obnovljeno kapelo je ob darovanju sv. maše, katere se je udeležilo več kot 100 krajanov ter obiskovalcev iz drugih krajev, 7. oktobra, blagoslovil župnik Janko Babič.

Ob tej priliki je zanimivo zgodovino kapele povedal Janez Druzovič, ki je med drugim dejal: »Nekoč, v daljni preteklosti je bil hrib, kjer stoji kapela družine Druzovič. Na hišni številki 4 najdemo dokaz, da je bila Druzovičeva hiša sezidana 1794. leta. Leta 1888 je Druzovičeva domačija v celoti pogorela. Po pripovedovanju prednikov so hišo zažgali cigani, zato ker jim gospodar ni dovolil prespati v hiši. Dovolil jim je spanje na

Zbrani na slovesnosti blagoslovitve

senu, kar jih je užalilo, zato so hišo in gospodarsko poslopje zažgali, sami pa izginili v neznano. V hiši je tedaj živela družina s številnimi otroki. V znak zahvale, da se je družina srečno rešila ob požaru, je gospodar ob obnovi hiše in gospodarskega poslopja postavil kapelo, ki jo danes blagoslovljamo. Kapela je bila v zadnjih 50. letih na velikem prepihu, saj je bila prestreljena od otroških frač,

potolčena od traktorjev in avtomobilov. Ob 100-letnici postavitve je bila temeljito obnovljena. Toda ni vzdržala dolgo, saj se je vanjo zaletel avtomobil in jo močno poškodoval. Sedaj sva z Brankom Šilecom, ki ima ob kapeli velike plantaže sadovnjakov, poskrbela za obnovo, smatrala sva, da je to spomenik, ki ga moramo ohraniti za zanamce. Pleskarska dela in obnovo kipa Marije je opravil

Maša ob slovesnosti

mojster Branko Lorenčič iz Čagone. Naj povem, da mi je oče, ko sem pre-

Blagoslov obnovljene kapele

Zbrani na slovesnosti blagoslovitve

vzel kmetijo dejal: »Čuvaj dediščino naših prednikov, da boš tudi ti nekoč lahko izročil ta verski in kulturni zaklad svojim otrokom.« Ob tej priliki bi se rad zahvalil družini Zdenke in Branka Šileca, ki sta pomagala s sredstvi pri obnovi kapele.

Naj omenimo, da sta gospodarja, ki sta poskrbela za obnovo, vezana na zemljo. Družovičevi obdelujejo 30 ha

veliko kmetijo, ter 14 ha vinogradov, katerega pridelek prodajajo v svojem vinotoču. Šilečeva družina pa se ukvarja s sadjarstvom. Obnovitelja kapele sta po končani blagoslovitveni slovesnosti za vse udeležence, teh je bilo več kot 100, pripravila bogato pogostitev, ki se je odvijala ob prijetnem druženju.

Ludvik Kramberger

Program SVIT

Program boja proti raku na črevesu – namenjen je tudi vam!

Od leta 2009 (poskusno pa tudi že v letu 2008) se v Sloveniji srečujemo z besedo SVIT in razlago, ki se za njo skriva. Mlajši populaciji je verjetno manj znana, vendar se z njo srečujejo vsi prebivalci Slovenije, ki so dopolnili 50 let. Od takrat dalje namreč vsaki dve leti na njihov naslov prispe ovojnica Inštituta za varovanje zdravja iz Ljubljane (IVZ), ki osebe z urejenim zdravstvenim zavarovanjem povabi k sodelovanju v državnem programu presejanja in zgodnjega odkrivanja

predrakavih sprememb ter raka na debelem črevesu in danki. Omogoča odkrivanje prikritih krvavitev v blatu in po potrebi še natančnejšo preiskavo črevesa, ki pojasni vzrok prikritih krvavitev in načrtuje takojšnje učinkovito zdravljenje odkritih bolezenskih sprememb. Rak na debelem črevesu in danki je druga najpogostejša bolezen, za katero vsako leto zboli okoli 1.400 ljudi, približno 700 pa jih zaradi nje umre. Pogosto se razvija brez očitnih bolezenskih znakov, zato je za učinkovito zdravljenje lahko že prepozno. S programom SVIT se lahko raka odkrije dovolj zgodaj,

da je zdravljenje še uspešno. SVIT na leto reši najmanj 200 življenj in prepreči razvoj okrog 300 rakov.

Pri IVZ ugotavljajo, da vsi, ki prejmejo pošto, nanjo ne odreagirajo tako, kot bi bilo potrebno. Če bi se povabilu odzvali vsi, bi marsikdo sebi in svojim najbližjim prihranil prenekatero zgodbo z žalostnim koncem. Izkušnje bolnikov, ki so, nič hudega sluteč, odposlali dva vzorca blata in so pri njih pravočasno odkrili to zahrbtno bolezen, so dober pokazatelj, da se lahko postavimo po robu tej uničujoči bolezni.

Organizirajo se predavanja – okrogla miza z naslovom: Postavimo se po robu raku na debelem črevesu in danki.

Po predhodnem dogovoru se lahko pridruži promotorka programa SVIT pri IVZ, Marjeta Keršič Svetel z ekipo študentov medicine in z napihljivo maketo debelega črevesa, na kateri so vidni vsi možni povzročitelji krvavitev, ki jih lahko pravočasno ugotovijo v laboratoriju IVZ.

Pri tem je zelo pomembno, da se odzovete na vsako vabilo za oddajo vzorcev blata – povabilo vam iz IVZ pošljejo vsaki dve leti po starosti 50 let do dopolnjenega 69. leta. Še posebej pa moramo vsi skupaj strmeti k temu, da prepričamo može in očete, pa tudi sinove, da vabilo vzamejo dovolj resno. Moški se namreč odzivajo bistveno slabše kot ženske.

V preglednici, ki jo objavljamo, lahko ugotovite, kako smo se v juniju 2010, 2011 in 2012 v občinah Spodnjega Podravja odzivali na vabilo SVIT. V zadnjem stolpcu so podatki o pov-

prečni odzivnosti v prvem polletju 2012, ki kažejo na upadanje v vseh okoljih. Nekateri namreč še vedno zmotno zamenjujejo testiranje blata na prikrito krvavitev in kolonoskopijo. Kolonoskopija je preiskava, ki jo opravi zdravnik specialist tako, da z majceno kamero natančno pregleda celotno debelo črevo. Na kolonosko-

pijo so v programu SVIT napoteni le tisti, pri katerih s testiranjem v laboratoriju odkrijejo v blatu kri.

Silvestra Brodnjak, ambasadorica programa SVIT,

članica Društva žena in deklet občine Hajdina

Odzivnost občin Spodnjega Podravja v programu SVIT – stanje junij 2010, 2011 in 2012.

Občina – SVIT	Odziv – 30. 6. 2010	Občina	Odziv – 30. 6. 2011	Vrstni red občin	SVIT – 30. 6. 2012
1. Dornava	58,55	Hajdina	78,41	Kidričevo	65,10
2. Ptuj	51,48	Ptuj	74,57	Markovci	65,07
3. Kidričevo	48,20	Ormož	74,43	Ptuj	59,34
4. Majšperk	45,37	Majšperk	69,76	Dornava	56,86
5. Videm	43,45	Markovci	69,01	Hajdina	54,48
6. Gorišnica	42,86	Videm	68,68	Videm	53,55
7. Ormož	42,65	Zavrč	67,95	Majšperk	52,43
8. Cirkulane	41,90	Gorišnica	67,77	Gorišnica	50,72
9. Markovci	41,28	Kidričevo	65,56	Ormož	50,30
10. Hajdina	40,77	Središče	61,65	Destrnik	49,57
11. Središče	39,27	Podlehnik	60,50	Središče	49,00
12. Trnovska vas	37,78	Destrnik	60,00	Žetale	48,15
13. Podlehnik	36,94	Sv. Andraž	59,38	Podlehnik	46,51
14. Zavrč	36,67	Cirkulane	59,35	Trnovska vas	45,45
15. Sv. Andraž	35,00	Dornava	58,94	Sv. Andraž	44,44
16. Destrnik	31,60	Juršinci	55,38	Cirkulane	41,30
17. Juršinci	31,25	Trnovska vas	50,00	Juršinci	40,24
18. Žetale	30,84	Žetale	49,44	Zavrč	33,73
19. Mariborska zdravstvena regija					54,27

Zahvala življenju za 75 let

Stojim na vrhu stopnic,
stojim na vrhu visoke gore,
stojim na vrhu življenja svojega,
stojim na vrhu sreče in zadovoljstva.

Res sem star, a ne onemogel,
res sem star, a še je v meni moč,
res sem star, a še lahko ustvarjam,
res sem star, a še lahko delam in ljubim.

Ves čas sem hodil ob delu in zemlji,
ves čas sem hodil skozi vinograde in sadovnjake,
ves čas sem hodil ob dežju in soncu,
ves čas sem hodil skozi čas kmetijstva in sindikata.

Vse bi dal za sprehod skozi vinograd in sadovnjak,
vse bi dal za pokušnjo vrhunskih predikatnih vin,
vse bi dal za zdravo vrhunsko sadje,
vse bi dal za tako družinsko življenje.

Srečen sem, ker sem dočakal starost,
srečen sem, ker lahko pridelujem vrhunska vina,
srečen sem, ker lahko živim z zemljo in jo obdelujem,
srečen sem za danost veliko prijateljev.

Ne spati, saj se svet okrog mene spreminja,
ne spati, saj je v naravi vsak dan kaj novega,
ne spati, saj se mi stalno odkriva zgodovina kraja,
ne spati, saj še lahko družini in drugim koristim.

Ko bom umrl, bom odšel zadovoljen,
ko bom umrl, bom umrl srečen,
ko bom umrl, bo ostalo za mano marsikaj,
ko bom umrl, ne jočite za mano, raje delajte.

Ko me ne bo več, ne zanemarite zemlje, vinograda in domačije,
ko me ne bo več, naj vam bo svetost svoboda, solidarnost in enakost,
ko me ne bo več, pomagajte kjer koli le morete,
ko me ne bo več, se še naprej borite za srečo in napredek.

Ne vem, kaj bi vam dal, da ne bi bilo revnih,
ne vem, kaj bi vam dal, da ne bi bilo vojn,
ne vem, kaj bi vam dal, da ne bi bilo sovraštva,
ne vem, kaj bi vam dal za dolgo srečno življenje.

Dam vam lahko le nasvet upanja za dosego vsega,
dam vam lahko le nasvet za neizkoriščanje,
dam vam lahko le nasvet, borite se za pravičnost,
dam vam lahko le nasvet, veselite se svojega življenja
in življenja drugih.

Edi Kupčič

Edi Kupčič

**NAJLEPŠI DNEVI SO MAJHNI
KOT ŠKRATKI –
KAR NAPREJ RASTEJO,
A SO VEDNO PREKRATKI!**

Županov sprejem starejših občanov

Tradicionalno srečanje starejših občanov občine Sveti Andraž v Slovenskih Goricah je letos potekalo že štirinajstič zapored.

V okvirju praznovanja 14. občinskega praznika so se v nedeljo, 9. decembra 2012, zbrali starejši občani na turistični kmetiji Pri kapeli na županovem sprejemu. Čeprav je zima pokazala svoje zobe, je bilo vzdušje med udeleženci zelo veselo in pozitivno. Za to je poskrbelo sonce, nastopajoči člani KUD-a ter Ljudske pevke Društva gospodinj Vitomarci in seveda vsi povabljeni udeleženci.

Župan se jim je v svojem nagovoru zahvalil za njihov trud, ustvarjanje pri razvoju in prepoznavnosti občine. Med drugim je tudi povedal, da je to že tradicionalno prednovoletno druženje in simbolična zahvala občine za njihovo preteklo in sedanje delo. Predstavil jim je letošnje glavne aktivnosti na področju investicij. Po uradnem delu je sledila pogostitev vseh prisotnih in prijetno druženje. Ob zvokih harmonike so se najbolj pogumni tudi zavrteli.

Vanja Gaber Krepša

Srečanje starejših občanov

kronika kraja

V svet tišine sta odšli:

- Katarina Kostanjevec, Gibina 26, rojena 21. 11. 1945, umrla 27. 10. 2012
- Elizabeta Pučko, Hvaletinci 19, rojena 17. 05. 1929, umrla 27. 11. 2012

Na svet je prijokal in razveselil svojo mamico:

- fantek Nil; rojen 16. 11. 2012; mamica: Jožica Gomzi; naslov: Slavšina 43 B

Obisk pri 90-letnem Štefanu Jaklinu

Z županom Francijem Krepšo sva se pripeljala do lično urejenega Doma upokojencev v Juršincih. Že ob vstopu v stavbo sva začutila prijetno domačnost, namreč avla doma je urejena v stilu kmečke hišice s polkni. Najin namen je bil obiskati gospoda Štefana Jaklina, doma iz Novincev 50, ki je te dni praznoval 90. rojstni dan. Štefan je gospod v častljivih letih, vendar mu le-te ne morejo do živenga. Pove nama o zdravstvenih tegobah, ki ga zadnja leta pestijo, a kljub vsemu je njegov obraz skoraj vedno nasmejan. V domu se počuti odlično, a če bi bil doma, bi se počutil dvakrat odlično. Razkaže nama svojo sobo, kjer trenutno prebiva ter vse druge skupne prostore v domu. Ponosno nama pokaže tudi izdelke, ki jih izdeluje bodisi sam ali skupaj z drugimi varovanci. Ura s Štefanom mine kot bi mignil. Pospremi naju do

Štefan Jaklin in župan Franci Krepša

izhodnih vrat, kjer mu ob stisku roke še enkrat zaželiva vse najboljše in veliko zdravja, on pa nama z nasme-

hom odvrne: »Nasvidenje in pozdravita mi moje Andrašovčarje.«

Alenka Vršič

*Hitro, hitro mine čas,
kaj v tem letu čaka nas?
Vsaka zvezda ena želja,
za veselje, zdravje, srečo!
Vse težava pozabimo,
novih dni se veselimo.*

*Najboljših in najlepših reči na svetu
ne moremo videti, niti se jih dotakniti.
Čutiti jih moramo s srcem ...
(Hellen Keller)*

AVTOR: JOŽE BERDON	CEPLJENJE NA DELČKE	KRALJ ROKEN- ROLA	ZAČETEK GESLA	PRIMOR- SKA BABICA	OLIVER HARDY	SEF V AMERIŠKEM OKOLJU (NASA PISAVA)	NASLOVNI JUNAK GROTESKNIH STRIPOV AVTORJEV MAGNUSA IN BUNKERJA	OGLAŠANJE PTIC	ERBU	ZIMSKA PADAVINA	KONEC GESLA	EDVARD GRIEG	GORNJE OKONČINE	POSMEH	ANTIČNO CELJE	ANICA CEVC
NEVESEL IZRAZ OBRAZA																
DRUŽBENO ZLO																
VABILEC LJUDI V CERKEV				OSTANKI GORENJA V DIMNIKU	BOLJŠI KOZAREC	ČLOVEK KI SI SAM NE VIGRETI POMAGATI LILI NOVY						DEBELA PALICA SMUČARSKI SKAKALEC AHONEN				MEKLANJI RUSKI VLADAR
KDOOR ODSTRA- NIJLJE SNEG																
NADLEŽNE ŽUŽELKE				IZUMITELJ NOBEL DROG ZA VPRE- GANJE						EMIL ADAMIČ			RUSKA IGRALKA SAYVINA ODPRTINA V STENI			
VSE OBČUST- GLOBAL- NOST									ZOB MED PODOČ- NIKOM IN KOCNIKOM	KDOOR RAZVAZA GNOJ ČERNEJ ANICA						
OPERNI SPEV						OLJAKINJA REALNE GIMNAZIJE IGRALKA GABRO										ZIVAL S KRILI IN KLJUNOM
STRANIŠČE (POGO- VORNO)				LUKA OB GDANSKEM ZALIVU	OČKA						EMIL NAVINSEK			HUBERT POZARNIK DRŽAVNA V ZANODNI AFRIKI		
STARO- JUDOVSKI KRALJ				ANJA RUPEL AMERIŠKA IGRALKA LYON			OZKA POT V SNegu	JOŽKO ČUK		GLINA ILOVICA	DEL VOD- VODNE NAPELJAVE	PAKET TURŠKI FEVDALNI GOSPOD				
NIKI LAUDA				NAJDLJŠA ČLOVEŠKA KOST ZVONIMIR ROGOZ									NAPRAVA ZA REŠEVANJE V GORAH ALES ČEH			
MENIH SVETEGA IGNACIJA LOOL- SKEGA								STANOVA- LEČ ŠTIL DEUTSKE GA DANA "NA ČRNO"								
JUNAKINJA ROMANA CHARLOTTE BRONTE (JANE)					ANICA ZIDAR			DELAVNICA MOJSTRA ZA PODO- VANJE KONJ								

BOS - šef v ameriškem okolju, GDYNIA - poljsko pristanišče ob Gdanskem zalivu,
JANE EYRE, Sirota iz Lowooda - roman Charlotte Brontë, JERSEY - trpežna pletenina

Rešitve nagradne križanke:

Rešitve križanke (celotna križanka) pošljite na naslov: Občina Sveti Andraž v Slov. goricah, Vitomarci 71, 2255 Vitomarci, Nagradna križanka. Ne pozabite pripisati svojega imena in naslova.

Upoštevajte bomo vse pravilne rešitve križanke, ki bodo prispele na naš naslov do ponedeljka, 14. januarja 2013. Izmed pravih rešitev križanke bomo izžrebali tri dobitnike nagrad. Nagrade so:

- 1. nagrada:** 2 vstopnici za premiero igre v sezoni 2012/2013; podarja Odrasla gledališka skupina KUD Vitomarci,
- 2. nagrada:** 2 vstopnici za premiero igre v sezoni 2012/2013; podarja Odrasla gledališka skupina KUD Vitomarci,
- 3. nagrada:** zaboj jabolok; podarja sadjarstvo Krepša.

Za nagradno križanko Novic št. 41 je prispelo 9 rešitev, pravilne so bile le 3, izžrebali smo 3 nagrajence in ti bodo prejeli naslednje nagrade:

1. nagrada (darilni bon v vrednosti 50 €, podarja Gostišče Siva Čaplja): Sonja Vrščič, Vitomarci 69 a,

Donatorji:

Sadjarstvo KREPŠA

Rjavci 31
2255 Vitomarci
GSM: 031 338 435

2. nagrada (fen frizura; podarja Frizerski studio Julija-Klavdija): Borut Zorko, Drbetinci 64,

3. nagrada (zaboj jabolok; podarja Sadjarstvo Krepša): Nadja Ilešič, Vitomarci 56 a.

**Odrasla gledališka
skupina KUD Vitomarci**

**NEKOMERCIALNI MALI
OGLAS ZA FIZIČNE OSEBE**
V Novicah še vedno lahko oddate nekomercialni oglas - **do 10 besed brezplačno.** Vsebinsko pošljite na naslov UO Novice, Občina Sv. Andraž v Slov. goricah, Vitomarci 71, 2255 Vitomarci, s pripisom "Mali oglasi" ali na info@sv-andraz.si **do 10. 3. 2013.**

Sweden!